

tænke sig lige saa lave Kapitelstakster i Tyverne, som dem, vi havde i Halvfemserne. Hvad skulde der være i Vejen for det?

Men det afgørende for Lovforslaget er altsaa, om man kan finde en Form for Erstatning, som kan kaldes fuld Erstatning — for det holder jeg paa, det skal være —, om man kan faa Enighed i begge Tingene om Erstatningen, saaledes at man kan gaa ud fra, at det ogsaa virkelig er fuld Erstatning. Det ærede Medlem mente, at maaske heller ikke halvanden Gang Rekognitionen var fuld Erstatning, og nævnedes en Lov, hvorefter man i Stedet for $1\frac{1}{2}$ havde fastsat $1\frac{6}{10}$. Naa, Forskellen er dog ikke saa stor, og det ærede Medlem lagde jo heller ikke stor Vægt paa dette Forhold. Det ærede Medlem anførte ogsaa, at man i Tredserne vedtog en Lov om Ansættelsen af Bygafgifterne til private Stiftelser af disses Ejendomme med andre Regler. Men det er, efter min Mening, ikke noget som helst Bevis. Det mente man den Gang, og jeg har heller ikke noget imod at indrømme, at i sin Tid har Bygafgifterne, Kornafgifterne, været en god Værdimaaler for Landbrugets Rentabilitet. Men jeg er ikke enig med dem, som mener, at det fremdeles er afgørende for Værdsættelsen af Landbrugets Rentabilitet, hvorledes Kapitelstaksterne er. Jeg tror ikke, man i Øjeblikket kan sige, at de høje Kapitelstakster paa Byg, vi har haft de sidste 2 Aar, er en Maalestok for det Udbytte, man i det hele har haft af Landbruget. Jeg tror, Kapitelstaksterne er en daarlig Maalestok i saa Henseende. Jeg tror, de er for høje i Forhold til, hvad Landbruget har tjent i disse Aar, skønt Forholdene ellers har været gode. Naar man nu gaar ud fra, at denne Afgift efterhaanden er gaaet over til at blive et Prioritetsforhold, er det jo ganske mærkeligt, at man i Øjeblikket kan fastholde dette, at medens Renten af vore Prioriteter, skønt Priserne har været høje for mange Varer, omtrent er den samme, skal Afgiften for dem, som skal svare Rente af Første Prioritet i Form af Bygafgift, forhøjes til det dobbelte. Jeg tror at maatte indrømme, at de høje Kapitelstakster har været medvirkende til, at disse Ønsker fra Arvefæsteafgiftsyderne er fremkommet, og dermed dette Lovforslag — det tror jeg ikke, man kan skjule —, det er jo ganske ekceptionelle Forhold. Men for øvrigt tror jeg, at naar noget saadant kan indtræffe som i Øjeblikket, hvor Kornpriserne i den Grad er misvisende i Forhold til Landbrugets Rentabilitet, er der virkelig

Grund til der ud fra at overveje, om man ikke skulde overføre disse Afgifter til en ren Pengeydelse i Form af en Første Prioritets-Afgift. Selvfølgelig kommer det til syvende og sidst an paa, om man finder den rigtige Maalestok for „fuld Erstatning“, og det kan man ikke forhandle sig til Rette om her i Tinget — maaske i Udvalget. Jeg ved det ikke — der er delte Meninger derom —, men jeg har den Opfattelse, at alle disse Afgifter i sin Tid er blevet paalagt Ejendommene efter en Gennemsnitskapitelstakst af 10 Kr., og den foreslaaede Aflysningssum svarer i alt væsentligt dertil.

Det ærede 3die Medlem for 2den Kreds vilde slet ikke indrømme, at der var noget Afhængighedsforhold til Stede mellem Afgiftsyder og Afgiftsyder. Han mente, det var et rent Prioritetsforhold ligesom til en Kreditkasse eller en Kreditforening, men det er det nu alligevel ikke. Det ærede Medlem har ganske sikkert slet ikke Ret i den Betragtning. Der er samtidig med disse Afgifter i mange af Skøderne indført visse indskrænkende Bestemmelser, som kan være til Gene for vedkommende Arvefæsteejere. Jeg skal indrømme, at vedkommende, som har købt sin Ejendom, jo vidste, at disse Bestemmelser blev indført i Skøderne og altsaa maa have værdsat dem den Gang. Var de generende, maatte han give saa meget mindre for sin Ejendom. Men deraf følger netop, at regulerende Foranstaltninger i saa Henseende efterhaanden mere og mere vil trænge sig paa, saaledes at man — hvad ogsaa det ærede 2det Medlem for 3die Kreds var inde paa — kan blive fri for disse Afhængighedsforhold mellem private indbyrdes. Hvis Lovforslaget ikke bliver vedtaget i denne Samling, er jeg ganske overbevist om, at et Lovforslag nogenlunde i samme Retning inden længe vil blive vedtaget, fordi man netop kræver, at dette privatretlige Forhold paa en eller anden Maade maa bortfalde, men selvfølgelig vil ingen skaffe dem ud af Verden uden at give Nyderne fuld Erstatning. Det ærede 3die Medlem for 2den Kreds udtalte, at han havde hørt den Paastand fremsætte, at Nyderne maaske i sin Tid var gaaet Yderne for nær, og de Betragtninger, det ærede Medlem her gjorde gældende, er jeg slet ikke uenig med ham i. At de 24 Aar, der her er valgt, alene skulde være valgte for derigennem i særlig Grad at komme Yderne til Hjælp, er slet ikke rigtigt. Disse 24 Aar er valgte, fordi man i 1913 valgte dem, og fordi man,